

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΠΑΝΑΓΑΚΗΣ

Δερματολόγος Αφροδισιολόγος, Δ/ντης ΕΣΥ

Συντονιστής Ιατρείου Ψωρίασης Νοσ. «Α. Συγγρός»

Συνεργάτης του Σωματείου «ΚΑΛΥΨΩ»

Email : panagakis98@yahoo.gr

Ψωρίαση : μια νόσος με πολλαπλά πρόσωπα

Η ψωρίαση παλαιότερα χαρακτηριζόταν ως μια «χρόνια, φλεγμονώδης, υποτροπιάζουσα, δυσίατος δερματοπάθεια». Σήμερα, όμως, μετά από χρόνια μελετών έχει επιτευχθεί σημαντική διαλεύκανση της παθογένειας με επιβεβαίωση του ανοσολογικού μηχανισμού της νόσου.

Νεότερα δεδομένα έχουν αλλάξει την αντίληψη ότι η ψωρίαση είναι μία νόσος που εντοπίζεται μόνο στο δέρμα, στη διαπίστωση πως η ψωρίαση είναι μια συστηματική νόσος που εκδηλώνεται και στο δέρμα.

Τα ποσοστά εμφάνισης της νόσου κυμαίνονται από 0,6% έως 4,8% ανάλογα με τη φυλή και τη γεωγραφική κατανομή⁵. Ο χαρακτήρας της ως φλεγμονώδες νόσημα, την έχει συνδέσει, με μία σωρεία συστηματικών νοσημάτων. Αυτά, φαίνεται ότι εμφανίζονται με μεγαλύτερη συχνότητα στους ψωριασικούς ασθενείς από ότι στο γενικό πληθυσμό⁶, οδηγώντας στο συμπέρασμα ότι η σωστότερη προσέγγιση προς την ψωρίαση δεν είναι να την αντιμετωπίζουμε ως μία νόσο αλλά ως τμήμα μίας συστάδας νοσημάτων με κύριο συνδετικό κρίκο τη φλεγμονή.

Ψωρίαση και ψωριασική ονυχία

Η ψωριασική ονυχία απαντάται έως και στο 50% όλων των ασθενών με ψωρίαση. Είναι συχνότερη στους νέους ασθενείς και καθώς σχετίζεται άμεσα με τη ψωριασική αρθρίτιδα είναι δείκτης σοβαρότητας της νόσου. Νέες μελέτες αναφέρουν ότι οι ασθενείς με δυστροφία ονύχων είχαν 2,24 φορές μεγαλύτερη πιθανότητα να αναπτύξουν ψωριασική αρθρίτιδα ειδικά εάν παρουσίαζαν και βλάβες στο τριχωτό της κεφαλής

Ψωρίαση και ψωριασική αρθρίτις

Η ψωριασική αρθρίτις είναι μια χρόνια φλεγμονώδης αρθρίτιδα η οποία πλήττει το 20-30% των ψωριασικών ασθενών και εμφανίζεται με 5 διαφορετικές μορφές, ως ασύμμετρη. Χαρακτηριστικά της είναι ο αρνητικός ρευματοειδής παράγοντας. Η παρουσία της σε έναν ασθενή είναι πάντα δείκτης υψηλού φλεγμονώδους φορτίου.

Είναι γνωστό ότι η πλειοψηφία των ασθενών με ψωριασική αρθρίτιδα θα αναπτύξει διαβρωτικές βλάβες όπως και μόνιμες παραμορφώσεις των αρθρώσεων. Για τον λόγο αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό η πρόωπη διάγνωσή της και συνεπώς η έγκαιρη έναρξη της κατάλληλης θεραπείας.

Ψωρίαση και μεταβολικό σύνδρομο

Το μεταβολικό σύνδρομο χαρακτηρίζεται από ένα σύνολο επιμέρους μεταβολικών διαταραχών. Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται η παχυσαρκία, η αρτηριακή υπέρταση, ο σακχαρώδης διαβήτης και η δυσλιπιδαιμία. Η διάγνωση του μεταβολικού συνδρόμου τίθεται αν ο ασθενής εμφανίσει 3 από τις 4 ανωτέρω μεταβολικές διαταραχές.

Σε μια μεγάλη μελέτη που έγινε και στην οποία συμμετείχαν 2465 άτομα με ψωρίαση, επιβεβαιώθηκε ότι η εμφάνιση του μεταβολικού συνδρόμου είναι συχνότερη στους ψωριασικούς ασθενείς. Οι ασθενείς αυτοί, συγκέντρωναν τουλάχιστον ένα παράγοντα του μεταβολικού συνδρόμου περισσότερο σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό. Πιο συχνή ήταν η παχυσαρκία (63%), την οποία ακολουθούσε η υπερτριγλυκαιριδαμία. Τέλος έχει φανεί ότι ο κίνδυνος εμφάνισης μεταβολικού συνδρόμου αυξάνεται ανάλογα με την σοβαρότητα της ψωρίασης.

Ψωρίαση και παχυσαρκία

Οι ασθενείς με ψωρίαση παρουσιάζουν συχνά αυξημένο σωματικό βάρος. Σημαντικό ερώτημα σε αυτές τις περιπτώσεις είναι εάν η παχυσαρκία έπεται ή προηγείται της ψωρίασης. Η φλεγμονή, και πάλι φαίνεται να παίζει ρόλο

Ψωρίαση και υπερλιπιδαιμία

Η υπερλιπιδαιμία είναι αρκετά συχνή στους ψωριασικούς ασθενείς. Μια από τις νεότερες μελέτες έδειξε ότι ακόμη και ασθενείς με ψωρίαση διάρκειας λιγότερο από ένα έτος έχουν αυξημένα επίπεδα LDL, χοληστερόλης και τριγλυκεριδίων

Ψωρίαση και αρτηριακή υπέρταση

Νεότερες μελέτες δείχνουν ότι οι ψωριασικοί ασθενείς έχουν κατά 60% αυξημένο ρίσκο να παρουσιάσουν αρτηριακή υπέρταση σε σχέση με το γενικό πληθυσμό. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός πως η αρτηριακή υπέρταση δε φαίνεται να σχετίζεται με τη σοβαρότητα της νόσου. Σε ψωριασικούς ασθενείς παρατηρείται μειωμένη ελαστικότητα στα αγγεία με αποτέλεσμα πρόωμη εμφάνιση αρτηριακής υπέρτασης και αθηρωμάτωση.

Ψωρίαση και Σακχαρώδης διαβήτης

Από όλους τους παράγοντες του μεταβολικού συνδρόμου, ο σακχαρώδης διαβήτης είναι ο μοναδικός που έχει συνδεθεί με τη ψωρίαση σε γενετικό επίπεδο. Έχει φανεί ότι οι ασθενείς κάτω των 50 ετών με ψωρίαση έχουν υψηλότερο ρίσκο εμφάνισης σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2, σε σχέση με το σύνολο των ψωριασικών ασθενών, αλλά και με το γενικό πληθυσμό. Το ρίσκο αυτό, φαίνεται να αυξάνεται ακόμη περισσότερο για εκείνους τους ασθενείς που παρουσιάζουν ψωρίαση σε νεαρή ηλικία. Η αιτία για αυτό μένει να αποσαφηνιστεί.

Ψωρίαση και καρδιαγγειακά νοσήματα

Η σημαντικότητα εμφάνισης όλων των ανωτέρω μεταβολικών διαταραχών είναι ότι οδηγούν σε αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης καρδιαγγειακών νοσημάτων. Έχει αποδειχθεί ότι ο κίνδυνος εμφάνισης οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου είναι αυξημένος για τους ασθενείς με σοβαρή ψωρίαση καθώς και σε νέους ασθενείς, ενώ ο κίνδυνος αυτός αυξάνεται ανάλογα με την σοβαρότητα της ψωρίασης. Προβληματισμός υπάρχει για το κατά πόσον οι συστηματικές θεραπείες στη ψωρίαση μπορούν να βελτιώσουν την πρόγνωση των ασθενών όσον αφορά τα καρδιαγγειακά νοσήματα. Μια νέα μελέτη αναφέρει ότι οι συστηματικές θεραπείες (βιολογικοί παράγοντες και μεθοτρεξάτη) είναι επωφελείς για τους ασθενείς κάτω από 50 ετών, όχι όμως και για τους μεγαλύτερους σε ηλικία. Αυτό πιθανότατα να οφείλεται στο ότι οι μεγαλύτεροι ασθενείς σε ηλικία εκτέθηκαν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στους προδιαθεσικούς παράγοντες. Συμπέρασμα αυτού είναι ότι η έναρξη μιας συστηματικής θεραπείας σε νεότερη ηλικία ίσως να επηρεάζει θετικά τους ασθενείς όσον αφορά τα καρδιαγγειακά νοσήματα μακροχρόνια, μέσω της άρσης του εκλυτικού παράγοντα, δηλαδή της φλεγμονής.

Ψωρίαση & Φλεγμονώδη νοσήματα του εντέρου

Οι ασθενείς με ψωρίαση φαίνεται να παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης φλεγμονωδών νοσημάτων του εντέρου (Ελκώδη κολίτιδα, Νοσος Crohn) .

Ο κίνδυνος μπορεί να είναι έως 2,9 φορές υψηλότερος από εκείνου του γενικού πληθυσμού. Ενώ έχει βρεθεί ότι 25% των ασθενών με φλεγμονώδη νοσήματα του εντέρου εμφανίζουν ψωρίαση.

Ψωρίαση & Ψυχιατρικές νόσοι

Η ψωρίαση είναι ένα νόσημα το οποίο χαρακτηρίζεται από σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στη συναισθηματική και κοινωνική ζωή των ασθενών.

Αυτή η ιδιαιτερότητα ίσως οφείλεται στο ότι το νόσημα αυτό είναι πρόβλημα που φαίνεται, είναι ορατό στους ίδιους τους ασθενείς αλλά και στο κοινωνικό τους περιβάλλον με αποτέλεσμα να τους είναι δύσκολο να δεχθούν ή να ξεχάσουν τη νόσο. Λόγω της ψωρίασης συχνή είναι εμφάνιση στιγματισμού των ασθενών και κοινωνικού αποκλεισμού. Έχει αποδειχθεί ότι ασθενείς με ψωρίαση εμφανίζουν συχνότερα αγχώδη συνδρομή, χαμηλή αυτοεκτίμηση, ενεργό κατάθλιψη ακόμη και αυτοκτονικό ιδεασμό.

Συμπεράσματα

Η ψωρίαση είναι μια συστηματική νόσος. Έχει αποδειχθεί πως το δερματολογικό κομμάτι της νόσου είναι η κορυφή του παγόβουνου, κάτω από την οποία υπάρχει

σωρεία άλλων νοσημάτων που συνδέονται μέσω ενός κοινού παράγοντα: της φλεγμονής. Πολλά έχουν ειπωθεί στο παρελθόν για άλλους παράγοντες που μπορεί να παίζουν ρόλο στην εμφάνιση όλων αυτών των συνοσηροτήτων, όπως η τάση των ψωριασικών προς ένα μη υγιή τρόπο ζωής. Παρ'όλα αυτά, το γεγονός είναι ότι ο κάθε ασθενής με ψωρίαση θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ολιστικά ανεξαρτήτου ηλικίας. Πρέπει να γίνεται τακτικός έλεγχος της αρτηριακής πίεσης, των επιπέδων σακχάρου, των λιπιδίων του αίματος και όλων των άλλων προδιαθεσικών παραγόντων. Ο ασθενής θα πρέπει να ενημερώνεται ενδελεχώς από το θεράποντα ιατρό και θα πρέπει να του παρέχεται ψυχολογική υποστήριξη. Τέλος, σημαντικό είναι οι θεραπείες που επιλέγονται να εξατομικεύονται και να προσαρμόζονται στις ιδιαιτερότητες του κάθε ασθενούς. Με αυτό το τρόπο θα επιτυγχάνεται καλύτερη συμμόρφωση και καλύτερο θεραπευτικό αποτέλεσμα.

Το Σωματείο «ΚΑΛΥΨΩ» ιδρύθηκε το 2004 με σκοπό τη διαρκή ενημέρωση και τη ψυχολογική υποστήριξη των ασθενών με ψωρίαση και ψωριασική αρθρίτιδα. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών, η κοινωνική αποστιγματοποίηση της νόσου, η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, η προάσπιση των δικαιωμάτων και η προαγωγή των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων, που τους συνδέει η κοινή νόσος, αποτελούν βασικούς στόχους του Σωματείου «ΚΑΛΥΨΩ».

Τηλ. Ψυχολογικής Υποστήριξης: 210 721 2002

Τα στοιχεία επικοινωνίας του Σωματείου είναι: Χίου 29, 104 37 Αθήνα, www.kalipso.gr,
e-mail: info@kalipso.gr